

עין משפט
גר מצוה

קמ א מ"י פ"ב מהלכות
מהלכות ה"י די סמך עשין
ט טושי"ט ח"מ ס"י רעו
ספיק יכ:
עב ב מ"י פט"ו מהלכות
לשבורי ריאה ה"י פה
סמך ללחון קטן טושי"ט
לח"מ ס"י ד ספיק טט:
קב ג מ"י פ"ב מהל' מהלכות
ה"י די סמך עשין ט
טושי"ט ח"מ סמך רעו ספיק
יג

עוד ד' חיי' פיר מהלכות
נחלות ה' ב' סגן פסין
לו טושים חיים ס' רעט
סעף ב'
קח ה' חיי' סס ה' ד'
טושים סעף ד'
קו ד' חיי' סס ה' ב' טור
ש"ט סס פסין ב'

בינו גרשום

[illegible][illegible]

קבו:

כך נאמן דומר זה בן גרשזה ב' / נאמן גם לפסול ולומר שהוא בן
רצון שנאמן לבקר בכל עיני האומה
הקטנים ולומר שהוא בכור ואם
ממאלי אחר הם ואמר לומר
הוא בן גרשזה ורצונו אליהו מפרש
יכיר נמי קאי אכן שטנאה בלומר
בן שטנאה יכיר דנאמן לומר שהוא
בן שטנאה דרעני שטנאה בנשואה
דמפרש בפ"ג דבימות (דף כג. וס)
נגזן חיני לאחין שטנא כהן גרשזה
ומיהו כשם שנאמן לומר משמע דממה
לכר לבקר יליף אלב בירושלמי בפ'
עשרה יוחסין משמע כפירוש רבינו
הלכה כר' יהודה דשטנא ר' אלב היינו
דוקא כשפסול ע"י הכרת בכורה אלב
הלכה כר' יהודה שיהא נאמן לומר
הוא בן גרשזה ואין גרשזה לר' יצחק בפ'
החולין (סד טז ע"א) הוה דלמא לקמיה
רבנן יהודה אמר בני נגזרינן בני
לבין עמי אמר ליה נאמן אתה לפסול
עמך ואי אתה נאמן לפסול בניך
ופריך וממאי ר' יהודה אומר יכיר
משני אמר רב נחמן דר יצחק דהכי
מאמר לרבנן כותי אתה ואי עדות
לכותי ופסק הסה הלכה כרב נחמן
כר יצחק משמע דאי לאו דאין עדות
לכותי היה נאמן לפסול א"ע דלכא
הכרת בכורה: **בנכסים** שנפלו
בבשואה גוסס. הכי נמי הוה מלי
שגיי' (ה) בנכסים דלא עביד דלתו
אלא חדל ממרי טעמי נקט:

אִינוֹ נֶאֱמַר מִיִּתְּחִיל הָיָה
הוּא וְחֹזֵר וְאָמַר עֲבָדִי הוּא אִינוֹ נֶאֱמַר הִיא מְשֻׁמָּשׁ
הוּא וְחֹזֵר וְאָמַר בְּנִי הוּא אִינוֹ נֶאֱמַר אִרְ"נ בְּרַ יִצְחָק יְהִתֵּם
מֵאֲמָה מֵאִי מֵצֵר מֵאֵה מֵצֵר עֲבָדֵי ק' וְזוּי שֶׁלֹּחַ לִיָּה ר' אָבָא לֹ
לְחִבְרִיו עֲבָדִי גִבְתָּ וְהוּא אוֹמֵר לֹ גִבְתִּי מִה טִיבֹ
לְאֻמָּה שְׁעָה שֶׁאֵמֶר עָלָיו שֶׁהוּא כְּגֹן צִנְקִים שֶׁנֶּפֶל לוֹ לְאַחַר מִיָּין
הוּא אֲחֵלֶם מִקְּנֵה דָבָר שֶׁלֹּא נָח לְעוֹלָם: **וְלִרְבִּי מֵאִיר** דְּנֶאֱמַר כֹּר. דֹּהָ רֵנָן דְּרִבִּי
וְקִדְשֶׁת לֹ עַל מִנּוּחַ שֶׁאֲחֵמִיר כִּי עַמּוּל: **בְּנִכְמִים** שֶׁנֶּפֶל לוֹ כֶּשֶׁתֹ
וְיוֹשֶׁה הוּא וְלִהְיוֹת נִכְסִים אֲלֵטֶרְךָ יִמֵּר שִׁטּוֹל בֶּהֱן הַכְּכֹרִי פִי שִׁנִּים
הֵי מִלִּי בְּגֹן נִכְסִים שֶׁנֶּפֶלִים לוֹ כֶּשֶׁה שִׁים בִּז כֹּחַ לִימֹס לְאֲחֵרִים
מִקְמָתִי לְחֹת לִידֵיהֶם דֹּהָ אֲפִילוֹ כֶּשֶׁה שֶׁנָּח לִידֹ אִין יִכּוֹל לִקְטֹנָתִי
לְגִלְחָל: הֵי גִרְסִיָּין הִיוּ מִוּסוּקִין כִּי שִׁינֹ כְּכֹר וְאָמַר אֲבִיו כְּכֹר הוּא
לֹ אֲמַר שֶׁהוּא כְּכֹר נֶאֱמַר. כִּי יְהוּדָה: **רִאשׁוֹ** "לִי הַיּוֹדֵה כֹּסֵר הוּא
מִמֶּן אֲמַר כֵּן עַל אֲחֹתֹ שֶׁאֵמֶר עָלָיו מִתְחַלֶּה בִּי: אִינוֹ נֶאֱמַר. בְּמֵאִי
לְאֻמָּה כִּנּוּ לֵאמֹר דִּין דְּרַךְ לְקִרְוָה לַעֲבָדֵי בְנֵי וְהֵלְכָן אֲחֵר טַעֲמָה לְרִאשׁוֹנֵיהֶם
טַעֲמָה אֲחֵרֹת הַדּוֹלָתֹת אֲלֵהֶם הָאֲמֵינִי תוֹרֵם בְּמֵאִי דֹאֲמַר בִּי "כִּי
בְּמֵאִי דֹאֲמַר שֶׁמֶחַ בִּי לִדְעוֹ קוֹמֵר דְּבִרְיוֹ הָרִאשׁוֹנִים אֲלֵהֶם מִפְרָשׁ הוּא
מִדְּמֵאִי כִלְיוֹ הוּא עֲבָדוֹ אֲבָל כִּרְשָׁא לֹא שִׁיךְ לְפִרְשׁוֹתִי אֲלֵהֶם דְּעֲבָדוֹ הוּא
לְאֲחֹתִי לִיחֹם לַעֲבָדוֹ וּלְקִרְוָתוֹ עַל שֶׁכָּבִיל שׁוֹם הִיבֵה: **אֲבִיִּים** הַמִּכְסִּים.
לְעוֹלָם עֲבָדוֹ שֶׁהִי גֹרֵם לַעֲמֹת הַפֶּסֶד עַל חֹסֶם: **וְאָמַר** בְּנִי. אֵל הַמּוֹסֵר
עֲבָדֵי דֹחֵי מִתְּקִירָה הוּא קִרְיָה בִּי עֲבָדֵי יִרְאֵת הִיִּתֵּם הִיִּתֵּם: **וְחֹזֵר**
הֵי הֵט לוֹ מֵהִיִּתֵּם אֲחֵרֹת לְמִכְסֵים שֶׁהוּא לֹא שֶׁכָּבִיל: **הִיִּי מִיִּתְּחִיל** הִיִּי
כֶּעֶבֶד וְאָמַר עֲבָדִי וְחֹזֵר **וְאָמַר בִּי אִינוֹ נֶאֱמַר**. וּמִסִּפָּה קִפְרִיךְ לִיָּה
עֲבֹדֹת עֲבָד לֹ וְיִרְוֹתָה נֶקֶט דֹּעֵ"ג דְּמִשְׁמָשׁוֹ בֶּהֱן וְיֹחִינָה לִמְיָה הֵאִי
לְאֲחֹתִי בְּמֵאִי קֶלְמֶר לְבָסוֹף אֲלֵהֶם נֶקֶט לֶשׁוֹן רִאשׁוֹן דֹּחֵי וְחֹזֵר
לְאֲחֹתִי מִחֲבֹב כֵּן לֹ קִרְוָתוֹ עַל: **יֵךְ** הֵאִי מִשְׁמָשׁוֹ **עֲבָדוֹ** **וְאָמַר עֲבָדִי** וְחֹזֵר
דְּמִתְּקִירָה קִרְלוֹ עֲבָדוֹ מִשּׁוֹם דְּמִשְׁמָשׁוֹ כֶּעֶבֶד וְלֹא מִשּׁוֹם דְּעֲבָדוֹ הוּא. וְחֹזֵר
הֵיכָל דֹּהָ חוּיִן דְּמִשְׁמָשׁוֹ עֲבָדוֹ קֶלְמֶר נֶאֱמַר בְּמֵאִי דֹאֲמַר לְבָסוֹף בִּי
דְּמִשְׁמָשׁוֹ עֲבָדוֹ קֶלְמֶר דִּלְיוֹ וְחֹזֵר **וְאָמַר** לְבָסוֹף בִּי וְכִ"ש הֵיכָל
הַסֵּם. כְּבִירִימָה: **רִאשׁוֹ** לִיָּה **עֲבָדוֹ מִזֵּר מִזֵּר**. לְמוֹרֵם דֹּחֵר גְּמוּרָה
יִגְרֵר וְהֵלְכָן בִּי עֲבָדִי מִזֵּר מִזֵּר וְחֹזֵר וְאָמַר בִּי אִינוֹ נֶאֱמַר
לִיָּה כֶּעֶבֶדָל דִּלְיוֹ קוֹרִין כֵּן אֲלֵה לַעֲבָד: **עֲבָדָה מֵאֵה** וְזוּי. שְׁשׁוֹה מֵאֵה
מִשְׁמָלָה נֶקֶט הֵכָה מִשּׁוֹם דִּבְחָה מִיִּנְיִיבֹה רִאשׁוֹ פִּסְקִין לְיִהוּדָה וְחֹזֵר
וְחֹזֵר וְאָמַר בְּנִי. מִצֵּר מֵאֵה לְמוֹרֵם מִצֵּרֹי שֶׁל עֲבָדֵי הוּא מֵאֵה וְחֹזֵר. לְמוֹרֵם בְּטוֹחַ א

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

זה לזו. המוחזק ואותו שאמר אביו עליו שהוא בכור וטעמא מפרש ואזיל: [מה נמשך]. כמאן קבירא ליה שמואל: אי כר' יהודה. לקמן: יביר. קרא יתירא הוא: יבירנו לאפרים. רבי יהודה קאמר לה: נאמן אדם לומר. ואע"פ שמחזיקין אחר בבכור: כך

נאמן לומר זה בן גרושה הוא. לאחרי שגשגיהם החזומיה וילדה לו זה או שגשגה אשה גרושה. וסברה הוא מדמיוני כי ימה לו כבוד מה לו לנדר אחר: בן גרושה. וחלל הוא. בן חלולה חלל מדרבנן גזירה חלולה אמו גרושה ואש"ג דנפקא לן ציטום (דף טז. עה.) מדמיוני ואש"ג גרושה הא אמרינן התם דקרא אסמכתא בעלמא: ואש"ג אינו נאמן. לא כבוד ולא בחלל וכגון שמוחקין בלחש שהוא כזור. וקרא (יחזקאל) בלרץ היכרה כזור שגאו מחדש כבאן ואין מוחקין בלחש מהן מי הכזור ומי השטות התם ודאי אב המימן: למאי הלכא. אדרבנן ספרין דאוקיימנא בלרץ היכרה דשלמא לרבי יהודה עובא אשמועינן קרא דהאימנין ליה לא לאש אפילו במקום חזק וישיבני ליה פי שנים דסד"ה נזיל בחר חזקה וישיבני פי שנים למחוק לנו דליכא למימר גבי אב מגו דאי גבי יחיד ליה בתמנה פי שנים כי אמרנו עליו שהוא כזור נאמן דהא קיימא לן דמה לו לשקר במקום עדים לא אמרינן אלא לרצנן למאי הלכא כגון יכיר בלרץ היכרה שהאב נאמן להכירו לאחרים דאי למיחבא ליה פי שנים אמאי בלרץ קרא כבדא הוא דנאמן על ידי מגו דלא יהא האי כזור אלא אדם נכרי ואש"ג יכיר היה ליתן לו בתמנה כל נכסיו אלא מה לו לשקר בתנאי דלמחש שהוא כזור הא כללוא הכי יכול ליתן לו פי שנים שיאמר הכי ליה בתמנה: נאמן: לא לריבא. לא דאשמועינן קרא דהאימנין לאש אלא בנכסים אש"ג יכול ליתן לו

אחֲרֵי שֶׁאֵמַר בִּי זֶה כְּבוֹדִי הוּא לְדִבְרֵי לַמִּימָר בְּהֵיכָל שְׁעָתָה מִגּוֹ דַּהֲאֵר
הַיּוֹדֵה הֵיטָב ר"מ דַּחֲמַר (קְדוּשָׁה עַבְדִּי) אֲרָם מִקְנֵה גִבִּי אֹמֵר לֹאשֶׁה הִרִי אֶת
פֶּסֶם. דַּחֲמַר בְּמִסְכָּת מִשְׁמֹת (פֶּסֶם הָאֵל) הַגּוֹמֵם הִרִי הוּא חָיו לְכָל דְּבָרָיו וְכִי
בִּבְהֵיכָל יִכָּאֵם מִגּוֹ דַּחֲמַר ר"מ דַּחֲמַר אֲרָם מִקְנֵה דְּבַר שֶׁלָּא בָּא לְעוֹלָם
וְכִי גּוֹמֵם אֵיכָּא יִכָּא יִכָּל לְדַבֵּר וְאִין בִּי דַּחֲמַר וְהִכְלָךְ לֵב מִגּוֹ לִנְקֻטִּינְיָהּ
וְכִי שֶׁן מִקְדוֹשׁ לֶכֶן וְכִלְחָחַר מִיחֵה לֹא מִזֵּי לִשְׁנוּי דַּחֲמַר כְּבוֹד נֻטַּל
אִינוֹ נֶאֱמָר. בְּרַבֵּן דְּמִקְדוֹשׁ מִזְכָּר לֹא מִהִמְיֻנִּין לִיה לֹאֲזִ: וְאִמַּר אֲבִי
בִּי: בִּינְיוֹחָא: וְאִמַּר עֲבָדִי הוּא. בִּין בְּחוּךְ דְּבִי דִּיבּוּר בִּין לֵאחֲרִי
לֵאחֲרֵי שֶׁאֵמַר עֲבָדִי. וְלִיכֵה לַמִּימָר הוּא דְקָרִי לִיה מִתְחַלְלֵה בִּי מִשּׁוֹם
נֶלֶךְ דְּהוֹאִיל וְחַתֵּה הַחֲסִידוֹתָא אִינוֹ פִּירוּשׁ בִּי אִם הַכְשָׁה אִין לֵנו לִינֶךְ
מִכִּיב יִכִּר וְכִין שְׁהִיד שׁוֹב אִינוֹ חֹזֵר וּמְגִיד: וְאִמַּר וְאִמַּר בִּי נֶאֱמָר.
עֲבָדִי דְקֶאֱמַר בִּי הוּא הוּא דַּחֲמַר עֲבָדִי לִפִּי שְׁהוּא מִשְׁמֹת וְיִמַּר
דַּחֲמַר שְׁהוּא הוּא דְקָרִי לִיה מְעִיקָרָא בִּי לִפִּי שְׁהוּאֵהוּ כְּבִנו דַּחֲמַר דִּין דְּקָרִי
שֶׁם בְּרִיל לְקֶרֶתוֹ לַעֲבָדוֹ בִּי לְהַבְרִיחֹו מִן הַמִּסַּח אֲבָל בְּנֵי לֹא יִקְרָה
יֵם: וְאִמַּר עֲבָדִי. כְּשַׁעֲבַר מִשּׁוֹם וְהֵלָּה: נֶאֱמָר. בְּנֵי דְחֹזֵר וְאִמַּר
וְאִמַּר בִּי אִינוֹ נֶאֱמָר. אֲלֵא וְדִאֵי עֲבָדוֹ הוּא דַּחֲמַר מְעִיקָרָא דִּאִינוֹ
מִשְׁמֹת וְכֵן אֲמַר בִּי וְאִמַּר עֲבָדִי אִינוֹ נֶאֱמָר בִּי מִשְׁמֹת
יֵם. יוֹחֵן. וְהוּאֹ הֵם מִשְׁמֹת כֵּן מִלְּבָשׁ וּמְגִילִים מִכְּתִים וּמוֹדִיאֵם אֲבָל
קָרִי לִיה בִּי מִשּׁוֹם דְּמִשְׁמֵה בִּי כֵן אֲפִי הֵי בִי חֹזֵר וְאִמַּר עֲבָדִי אִינוֹ
וְהוּא דַּחֲמַר דְּקָרִי לְקֶרֶת לַעֲבָדוֹ בִּי אֲפִי הֵיכָא דְּמִשְׁמֵה לִיה כֵּן אֲפִין
בִּי וְאִמַּר בִּי אִינוֹ נֶאֱמָר. בְּנֵי דַּחֲמַר עֲבָדִי בִּי וְאִף עַבְדִּי דְּלִיכֵה לַמִּימָר
יֵם. יוֹחֵן אֲמַר עֲבָדִי וְאִמַּר בִּי נֶאֱמָר דְּרִי יוֹחֵן אֲפִילוֹ
שֶׁיֵּל שֶׁן הֵיכָא דְחֹזִין בְּהִידֵם אֲמַר עֲבָדִי וְאִינוֹ בְּרִיחָא אֲפִילוֹ הֵיכָא
לֵדֵל חֹזִין הֵיכָא מִשְׁמֹתוֹ דִּאִינוֹ נֶאֱמָר וְקִשְׁיֵה לְרִי יוֹחֵן דַּחֲמַר נֶאֱמָר:
וְהוּא לִי שְׁמֹחִים בִּי עֲלִי מֵהֵא דִּינֵר בְּחֶזֶק שְׁלֵו לְעוֹמֵר שְׁשׁוֹה מֵהֵא
דִּאִינוֹ הוּא בִּי לֵא הוּא קָרִי לִיה עֲבָדִי מִזֵּר מִזֵּר מִזֵּר וְאִמַּר עֲבָדִי
בִּי: שֶׁלָּא לִיכֵה ר' אֲבָה. כִּלְפִי שֶׁלָּא לִיכֵה ר' אֲבָה לֵדֵל יוֹחֵן שֶׁ
נֻטַּלֵהּ הַלְחָחַר בְּדַחֲמַר ר' אֲבָה דְּפִסְחִינֵי כִּסְיָא דְּשַׁעֲמֻנִין (דְּרֵי הַמִּסָּה):

336

למטה

מסורת הש"ס

(א) יצאות מן קדושין עד
(קח: כל המצוה) (ב) [עין
הקטנות בנדרות מן: ד"ה
ח"ט] (ג) [לעיל פט: ושי"א]
(ד) ג"ח חטאי, (ה) כחיות
(ו) [לחבר ד"ש] (ז) כ"ל
רנן וספא ר"י, רש"י א"ל
בבב"ר ד"ה ואלה א"י הוא
לפני ד"ה ה"ג ונחא הגירסא
י"ש ר"י וס' ולפניו סתם
הרש"ש ע"פ ההרש"ל.

תורה אור השלם

ו כי את העבר בן השטאף
יכיר לתת לו פי שנים בכל
אשר ימצא לו כי הוא
ראשית אנו לו משפט
המכרה: דברים בא יז

גליון הש"ס

נמרא וחור ואם עבר.
ע' בחינתי הרמזין לפיל
דף לג ע"כ ד"ה ארז:
רשב"ם ד"ה אינו נאמן
כו' ברכות יכר, ע' לקמן
דף קלד ע"כ גרש"ם ד"ה
לירמזי וכו'.

הגהות הב"ח

(א) תוֹס' ד"ה בנכסים וכו'
בנכסים דלֵא עבדי. נ"ב ע"ל
בדף טז ע"ב:

מוסף רש"י

[illegible]